

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ।

ਫਾਲਸ਼ਾ ਜੇ.

ਸੰਤ ਰਾਮ, ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਵਧਾਵਾ ਰਾਮ, ਐਲ. ਮੋਹਰ ਚੰਦ, ਮੁਖਤਾਰ-ਇ-ਆਮ, ਦੁਆਰਾ ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਘਸੀਟਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 341

ਸਬੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦਾ I)—ਸੈਕਸ਼ਨ 63—ਸੈਕੰਡਰੀ
ਸਬੂਤ - ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ - ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ

1954

ਫਰਵਰੀ, 23

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਗੁਰਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਮੰਗਾਈ ਰਾਮ (2), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1937 ਲਾਹ. 370

(2) 52 PLR, 14

19 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦੀ ਮਿਤੀ 19 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਲਾਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, 1949, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡਣਾ।

ਡੀ. ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ

ਕੇਸੀ ਨਈਅਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

Falshaw, ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਘਸੀਟਾ ਰਾਮ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਗਰੀਬੂ ਨੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਅਤੇ ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ। 926/4/- ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 1928 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰੈਂਟ ਡੀਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕ ਸਾਲ. ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਗਰੀਬੂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1935 ਨੂੰ 12 ਵੀਂ ਹਾੜ ਸੰਬੰਧ 1992 ਤੋਂ 11 ਵੀਂ ਹਾੜ ਸੰਬੰਧ 1993 ਤੱਕ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 26 ਵੇਂ ਹਾੜ ਸੰਬੰਧ 1993 ਤੱਕ ਇਕ ਹੋਰ ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ ਕੀਤਾ। ਜੂਨ 1935 ਤੋਂ 24 ਜੂਨ 1936 ਤੱਕ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਰੀਬੂ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1943 ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਹੱਕ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। 926/4/- ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇਸਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਡੀਡ ਵੀ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੇ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਅਤੇ ਗਰੀਬੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 8 ਮਾਰਚ, 1948 ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਘਸੀਤਾ ਰਾਮ ਮੂਲਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਫਿਰ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੇ 12 ਜੂਨ, 1948 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਫਲਸੌਜੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਵੇਲੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। 358/13/- ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਤੋਂ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1943 ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ। ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਮਿਸਰ ਤੋਂ 1,285/1/4 ਵਿਆਜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮੋਰਟਗਾ ਜੀਅ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ।

Sant Ram,
son of
Wadhawa
Ram through
L. Mehr
Chand,
Mukh-
tar-i-am

^T ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹਰ ਸੰਭਵ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ 2 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। . ਗਰੀਬੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਿਰਵੀ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਸੀ² ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਅਨੈਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ।

* ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸਿਵਾਏ ਕਿ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸੀ। 626/4/- ਭਾਵ, ਰੁ. ਪ੍ਰਤੱਖ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 300 ਘੱਟ। ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

Sant Ram, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਹਰਜਾਨਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੇਠਲੀ
son of ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ
Wadhawa ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁੜ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ।
Ram through 626/4/- 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1943 ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
L. Mehr
Chand,
Mukh-
tar-i-am

v. ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਗਰੀਬੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ
Ghasita Ram ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ 358/13/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ
and others ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ

ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਗਰੀਬੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ
ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ
ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਹ ਬਦਲਵੀਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜੋ ਹੇਠਲੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੇ ਦੂਜੀ
ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ
ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨੀ ਡਿਕਰੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲ,

ਮੈਂ ਇਕਦਮ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਢੇ
ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਗਲਤ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ
ਮੂਲਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ
ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ ਦੇਸੀ ਰਾਹਤਾਂ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਕਲਪਕ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਰਿਲੀਫ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ,
ਇਹ ਹੈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਸੀ।

Sant Ram,
son of
Wadhawa
Ram through
L. Mehr

ਬੰਧਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਉਚਿਤ ਆਰਟੀਕਲ ਆਰਟੀਕਲ 135 ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਇਲ ਚਾਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ 12 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ 24 ਜੂਨ 1936 ਸੀ। ਭਾਵ, ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੋ ਕਿ 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, 1948, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੂਜੀ ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੋਰਗੇਜ਼ ਡੀਡ ਖੁਦ, ਭਾਵ 25 ਜੂਨ, 1929।

Chand, Mukh-
tar-i-am
v.
Ghasita Ram
and others

Falshaw,

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ ਆਗਾਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਬੇਦਖਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਡੀਡ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, * ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਡੀਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਸੰਤ ਰਾਮ, ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ⁵⁰¹¹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ-

ਵਧਾਵਾ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

L Mehr ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼- ਚੰਦ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਡੀਡ ਦੇ ਤਾਰ-ਏ-ਅਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਨੰਦ ਲਾਲ ਡੀਡ-ਲੇਖਕ ਘਸੀਤਾ ਰਾਮ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ- ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਹੋਰ, ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਦੇ ਨਾਮ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਗਰੀਬੂ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੀਡ-ਲੇਖਕ ਨੰਦ ਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਉਸਦੀ

ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਾਪੀ ਲੈ ਕੇ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ-ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ, ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਈਵੀ ਡੋਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਅਤੇ - ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਦੇਸ ਦਾ ਆਚਰਣ ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਸੀ।

ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੰਤ ਰਾਮ, ਤਿੰਨ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਉੱਤਰ, ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਦੀਆਂ 5011, ਡੀਡ-ਜੇ 3 ਲੇਖਕ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਲ ਮੇਹਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰਣਨ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋ- ਚੰਦ, ਮੁਖ- ਜਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਪੂਰਬ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਰ-ਏ-ਆਮ।

ਪੂਰਬੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਲਾਲ ਚੰਦ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੀ-ਵੀ. ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਗਰੀਬੂ ਦਾ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਮਿਸਰ ਮੂਲਰਾਜ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਟ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਈਵੀ ਡੋਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਈਵੀ ਡੀਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

- (1) ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;
- (2) ਮਕੈਨੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਤੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ -

ਕਾਪੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਖੁਦ ਬੀਮਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਪੀਆਂ;

- (3) ਅਸਲੀ ਨਾਲ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਪੀਆਂ;
- (4) ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹਮਰੁਤਬਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਅਤੇ
- (5) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਖਾਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਖੁਦ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

ਸੰਤ ਰਾਮ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਡੀਡ-ਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਦਰਾਜ਼, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਐਸ.

ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਧਵਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ- ਮੈਂਟਜ਼ ਅਤੇ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਰਾਮ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

^{LJ} ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਤਰ-ਇ-ਅਮ* ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਖਤ ਅਰਥ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਵੀਜੇ ਪਰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਘਸੀਤਾ ਰਾਮ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੋਣੇ ਹਨ (ਜੇ ਇਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਐਂਟਰੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਤੀਜੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, *ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ* (1), ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਸਬੰਧ ਅਨੁਵਾਦ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛਾਪੀ ਗਈ ਕਾਗਜ਼-ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ 52 ਪੀਆਰ 1895 ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼- ** ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ 1870 ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 1927 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ, ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਜੇ. ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ . *ਗੁਰਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਮੰਗਾਈ ਰਾਮ* (2), ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਹੈ। 99 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਖੌਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1937 ਲਾਹ. 370
(2) 52 PLR, 14

ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ. ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

ਜੋ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਚੰਦ, ਮੁਖ-

ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਇਸ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ- ਇਸ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਡਾਂਸ ਤੇ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਵਧਵਾ
ਐਲ ਮੇਹਰ ਰਾਹੀਂ
ਰਾਮ
tar-i-am
v.
ਘਸੀਤਾ ਰਾਮ
ਅਤੇ ਹੋਰ

ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਲੈਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਬਿੰਦੂ ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ab-; ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਸਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵੋਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼। ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ * 'ਤੇ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

ਇਹ ਸਿਰਫ ਦੋ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ

Sant Ram,
son of
Wadhawa
Ram through
L. Mehr
Chand,
Mukh-
tar-i-am
v.
Ghasita
Falshaw,

ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਸੀਦਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਸਬੂਤ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਊਂਟਰਫੋਇਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਓਰੀਆਈ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ginal ਰਸੀਦਾਂ. ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਇਕ ਐਂਟਰੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਵਿੱਚ 3 ਰੀ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ - ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡੀ ਕ੍ਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ